

POKRENI PROMJENU

osnaživanje mladih za prevenciju nasilja i ljudska prava
kroz audio-vizualne medije i glazbu

„POKRENI PROMJENU - Osnajivanje mladih za prevenciju nasilja i ljudska prava kroz audio-vizualne medije i glazbu“

Nositelj projekta:

CESI- Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje

Nova cesta 4

10 000 Zagreb

Tel: +385 (0)1 24 22 800

Fax: +385 (0)1 24 22 801

e-mail: cesi@cesi.hr

www.cesi.hr

Partneri:

Bjelovarska udruga za edukaciju i motivaciju (BUDEM)

Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar

Grad Bjelovar

Ova brošura nastala je u projektu „POKRENI PROMJENU - Osnajivanje mladih za prevenciju nasilja i ljudska prava kroz audio-vizualne medije i glazbu“ koji provodi CESI sa partnerima. Projekt je financiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost udruge BUDEM, nositelja projekta i projektnih partnera i ni na koji način ne odražava stajališta MZO.

Urednice:

Tatjana Grđan

Ornela Malogorski

Nakladnik: BUDEM, CESI

Dizajn: KB color d.o.o. Bjelovar

Tisak: 1000 kom

Godina izdanja: 2019.

Na početku

Ova brošura je podsjetnik na važnost poštivanja ljudskih prava i nužnost ravnopravnosti u različitim segmentima života.

Objašnjava osnovne pojmove i daje prikaze prakse potičući na promišljanje i aktivno djelovanje.

Informacije su prikupljene iz dostupnih studija i istraživanja te on line izvora. Namjera je potaknuti i osnažiti ljude, a posebno mlade da počnu djelovati u sustavu zaštite vlastitih i tuđih ljudskih prava te promicanju ravnopravnost i suzbijanju rodnih stereotipa.

*“Ja imam san. To je san koji je duboko ukorijenjen u američkom snu.
Imam san da će se jednoga dana ova nacija izdići i da će živjeti po pravom kredu
svoga postojanja: Za nas je ova istina sama po sebi razumljiva:
da su svi ljudi stvoreni jednakima.”*

Dr. Martin Luther King

O projektu Pokreni promjenu

Projekt „POKRENI PROMJENU- osnaživanje mladih za prevenciju nasilja i ljudska prava kroz audio-vizualne medije i glazbu“ je europski projekt koji želi senzibilizirati, educirati i osnažiti mladiće i djevojke za prevenciju nasilja i ljudska prava kroz audiovizualne medije i glazbu te ih potaknuti na kritičko mišljenje budući da se putem ovih medija najčešće reproduciraju stereotipi o muškarcima i ženama.

Područja aktivnosti projekta vezana su uz zaštitu i promicanje ljudskih prava, posebice ravnopravnost spolova te unapređenje života djece i mladih kroz stjecanje znanja i vještina koje će ih pripremiti za aktivno i ravnopravno sudjelovanje na svim područjima života. Uključivanje samih mladih osoba u rad na senzibilizaciji i informiranju drugih mladih osoba i lokalne zajednice doprinijeti će boljem razumijevanju koncepta ljudskih prava, ravnopravnosti te prava na život bez nasilja.

Ove aktivnosti su dio međunarodnog projekta koji uključuje suradnju i komunikaciju mladih iz država sudionica projekta putem društvenih medija (Facebook, Instagram, SnapChats) i web stranice projekta. Projekt će trajati dvije godine uz sufinanciranje Europske unije (DAPH-NE Program). U projektu, osim CESI, sudjeluju organizacije iz Španjolske, Grčke, Slovenije, Poljske i Cipra.

„Ne čekaj da ja učinim nešto za tvoja prava. To je tvoj svijet i ti ga možeš promijeniti.“

Malala Yousafzai

2014. Malala Yousafzai dobiva Nobelovu nagradu za mir
i time postaje najmlađa osoba u povijesti koja je dobila ovu cijenjenu nagradu.

Ljudska prava

Jednakost, mir, sloboda ključni su u stvaranju dobrih i kvalitetnih odnosa među ljudima, u obrazovanju, prijateljstvu, u politici. Sve je to započelo još u razdoblju prosvjetiteljstva kada se počinju isticati **osnovna ljudska prava**. Međutim, rijetki su oni koji skupe hrabrosti i odluče progovoriti o ljudskim pravima kako bi barem pokušali promijeniti svijet nabolje.

Osnovna prava koja je svaki čovjek stekao svojim rođenjem.

Svaki čovjek ima ista ljudska prava, bez obzira na mjesto rođenja, obitelj, uvjete u kojima živi, dob, spol, seksualnu orijentaciju i sl.

Ista prava imaš ti, tvoja braća i sestre, tvoji prijatelji, tvoji roditelji, tvoje bake i djedovi itd.

Više je različitih međunarodnih dokumenata koji govore o ljudskim pravima. Vjerljivo si čuo ili čula za **Opću deklaraciju o ljudskim pravima** koja je proglašena na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda 1948. godine. Sastoji se od 30 članaka koji vrlo jasno i jednostavno opisuju temeljna ljudska prava.

Cijelu Deklaraciju možeš pročitati na poveznici

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2009_11_12_143.html

*„Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednakna u dostojanstvu i pravima.
Ona su obdarena razumom i sviješću i trebaju jedno prema drugome
postupati u duhu bratstva.“*

(Opća deklaracija o pravima čovjeka, čl. 1.)

Svi ljudi imaju ista ljudska prava

Ljudi se ne smiju diskriminirati (bilo prema spolu, rodu, rasi, jeziku kojim osoba govori, političkom opredjeljenju, vjeroispovijesti ili nekom drugom obilježju).

Nasilje je široko rasprostanjeno ponašanje. Kršenje temeljnih ljudskih prava ostavlja iza sebe strašne i dugotrajne posljedice. Nasilja u obitelji, ali i u partnerskim vezama su često mnogo opasnija u odnosu na druge oblike nasilja, iako su često skriveniji i nevidljiviji.

Nasilje u adolescentskim vezama također je pitanje kršenja ljudskih prava i sloboda.

U partnerskim odnosima imamo prava, a ovo su neka:

1. Imam pravo osjećati se sigurno u vezi
2. Imam pravo biti ravnopravan/na u vezi
3. Imam pravo biti u odnosu u kojem me partner poštuje
4. Imam pravo prekinuti vezu
5. Imam pravo reći ne na zahtjeve koji su mi ne odgovaraju, neugodni su mi ili me plaše
6. Imam pravo biti u vezi bez seksa
7. Imam pravo na vrijeme za sebe
8. Imam pravo biti sa svojim prijateljima/prijateljicama
9. Imam pravo odlučiti sam/a što želim i što ne želim činiti

- Koje je pravo tebi najvažnije? Zašto?
- Jesi li doživio/doživjela da ti je neko od navedenih prava ugroženo?
- Što si učinio/učinila?

Razmisli!

- Jesu li djevojčice/djevojke tvoje dobi koje su živjele u 19. st., imale ista prava kao i ti?
- Zamisli da si živio u 18. st. bi li imao mogućnost sam odlučivati o partneru ili partnerici?
- Možeš li se sjetiti nekog primjera ljudi koji danas još uvijek nemaju ista prava!
- Sjeti se primjera kršenja ljudskih prava?
- Prisjeti se nekih glazbenih brojeva (tekstova i spotova)
Prepoznaćeš li u tekstovima ili spotovima diskriminaciju, stereotipe ili druge oblike kršenja ljudskih prava?
- Što misliš o kršenju seksualnih i reproduktivnih prava žena u Republici Hrvatskoj?
- Znaš li kako štititi ljudska prava?

Ključni pojmovi

Ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata.

Stereotipi su generalizacija uvjerenja o grupi ljudi kojom se istovjetna obilježja pripisuju svim članovima grupe, neovisno o stvarnim varijacijama između članova.

Npr. *mladići su agresivniji, bezosjećajniji, neovisniji, dominantniji i aktivniji, a djevojke su pasivnije, pričljivije, nježnije i osjećajnije.*

Rodni stereotipi su osnova nejednakog postupanja prema ženama i muškarcima te jedna od glavnih zapreka ostvarenju jednakih mogućnosti.

Predrasude su neprijateljski ili negativan stav prema prepoznatljivoj grupi ljudi, koji se zasniva isključivo na njihovu članstvu u toj grupi.

Diskriminacija je neopravdan negativan ili štetan postupak prema članu grupe, jednostavno zbog njegove pripadnosti toj grupi.

Rodna jednakost odnosno jednakost između žena i muškaraca prepostavlja jednakost ljudskih bića neovisno o njihovu spolu ili rodu, a na temelju pripadnosti ljudskoj zajednici (Kašić i dr.: 2005).

Posljedice stereotipa i predrasuda

Razmisli!

Sjetite se nekog primjera kada si ti osobno bio ili bila metom stereotipa i predrasuda? Opiši situaciju.

Što se dogodilo?

Kako si se osjećao/la?

Što si učinio/la?

“Gdje počinju ljudska prava? U malim mjestima blizu doma, tako malima da ih se ne vidi na kartama svijeta. Ipak ta mjesta čine svijet pojedinca – susjedstvo u kojem živi, škola ili fakultet kojeg pohađa, tvornica, farma ili ured u kojem radi. To su mjesta gdje svaki muškarac, žena i dijete traži jednaku pravdu, jednaku šansu, jednako dostojanstvo bez diskriminacije. Ukoliko ta prava ne znače ništa tamo, onda malo znače bilo gdje drugdje. Bez djelovanja građana kojima je stalo da ih ostvaruju blizu svoga doma, uzalud ćemo tražiti napredak u širem svijetu.”

Eleanor Roosevelt

MINISTARSTVO ZNANOSTI
I OBRAZOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE

GRAD
BJELOVAR

cesi

